

FOOYRF

Bamtaare

Jaaynde pinal e kabaruji Fedde Bamtaare Pulaar e Muritani, valtoore lewru kala

Yamiroore jaltugol t'20/PR mo 27 noowammbar 2006 – sosaa ko e 1980

Jodnde : Socogim PS 160 – lowre geese : pulaar.org – iimeel : fooyre_bamtaare@yahoo.fr

t° 183

oktoobar
(yarkoma) 2019
Coggu : 200 mb

Hooreejo caaktugol :
Bookara Aamadú Bah
22 09 40 33 / 46 96 19 58
bokarba@gmail.com

Daartol Siise bii Aadama (2)

... Nde baaba Aadama sankii ndee, lomtii dum ko biyum ina wiye Siise, ndeen oon ina yahra e duubi teemedde nay, ko adii baaba Aadama ina ruttoo e joommum...
Jokku hello 5

Tabital Pulaagu (TPM) e Bamtaare Pulaar (FBPM) Jodnde gollondiral

Yiilirde Tabital Pulaagu Muritani (TPM), joododiima e yiilirde Fedde Bamtaare Pulaar e Muritani (FBPM) to jodnde Fedde Bamtaare Pulaar e Muritani kikiide altine 16 settaambar 2019, ngam yeevde mbele pelle didi dee ina mballondira e ko ngollo-to koo...
Jokku hello 3

Heblo Jaaynoobe Renndo

Ñalnde alet 1 lewru settaamburu, Fedde AIDES yubbinii pot-tital ngam dokkigol seedanteeje « Jaayndiyankoobe Renndo » wonnoobe e hebleede gila ñalnde 08 lewru Feebariye 2019.

Yah hello 4

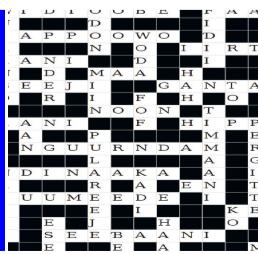
Daartol Senegaal kuubtidinngol Tagande 5 gadane dee njaltii

Eþbaande winnditaade daartol leydi Senegaal ko booynde. Mijo ngoo ummorii ko e porfesoor Iba Deer Caam e hitaande 2013, sibu, e wiye makko, ngool binnditagog ko « sardi kebtugol hakillantaagal men to bannge daartol, kam e neddaagu men e kebtinirgal men ngennidiwal, kam e jodnde men nder silsil yellitagog winndere ndee ». *Jokku to hello 6*

Coftal Ngaandi : Tigilde kelme

Hello 2

Hebitinaa ko to Muulirde Ngenndi (Imprimerie nationale – Nouakchott, Mauritania)

Gese maaro Kayhaydi Ndaw haala !

E oodo sahaa, e nder wuro Kayhaydi, hafeere demal maaro ina dukee no feewi. Ina remee, alaa remetaake ! Gooto fof ina yiyllo jaabawol. Ko laabi heen tan, caafeele ina ngoodi tigi rigi. Hannde, hay gooto haalantaake nafoore demal, e yeru tan, hikka e ceedu nguu, so PPG1 remanooka, ko musiiba haa teenji e joom jawdi en. Wuro Kayhaydi e saraaji mum badiidi (Ari Funnda, Ganki Dumbooji, Giray, Jowol, Awoynaat, Lobbudu Barogal, Jiinge, ...ekn), jogii ko gese 2 mawfe, deen ngoni PPG1 * e PPG2*. PPG1 feewnaa ko e hitaande 1975, fuddii remeede ko e hitaande 1977. Wadi ko ektaruuj 655, e 23 DEntal (koppe). Ardii ingesa baa e oodoo sahaa ko Soh Moktaar Sammba. PPG1 remaama e hitaande 2018-2019 e kmpaañ ceedu 2019.
Jokku hello 6

8 settaambar : ñalawma jannde mawbe « Nafoore demngal e keewal eddaaji »

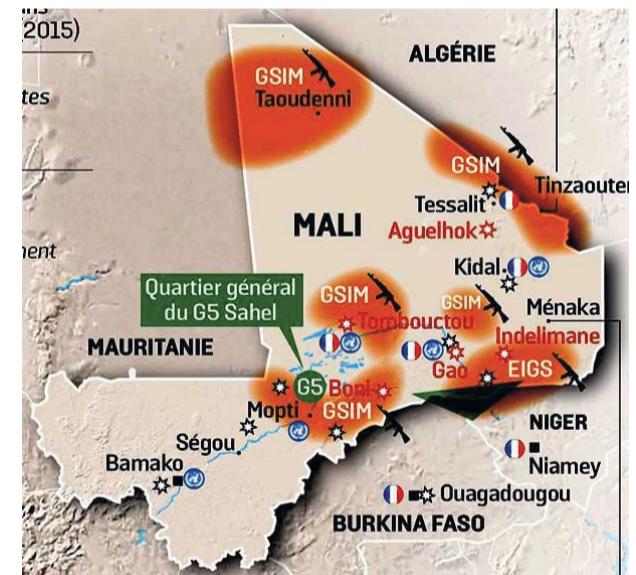
Fedde NGendijje Dentude mawninii, ñalnde alet 8 settaambar 2019 « Ñalawma winndereejo jannde mawbe ». Dum wonii fartanje siftinde wonde jannginde mawbe jeyaa ko e ndimaagu e hakkeeji aadee, ko ngooroondi wellitaare neddo kam e yellitaare huubtodinnde, duumotoonde.

Jokku hello 3

Robindo kareeli Mali

Baasi Mali ko booydo daanaade ne fina gila 1963 fawaade he filñitere tuwareg en fudnaange Mali, e yid'de mum en jeytaare hettere leydi wiyyeteendi Ajawaad taweteende e nder leydi Mali.

Nde o fini fuf, o finda e wutte keso. Dum noon, nde o sakkittii finnde ndee, ko wutte leydi Libi o findi e hitaande 2012, boorni mo wutte mo laamu Mali ronki boortude, maa walla dannidindo mo he mum.
Jokku taro hello 6

Siddaati wul Abba e Samb Jabare Samb Muritani e Senegaal mbaasii naalankoobe

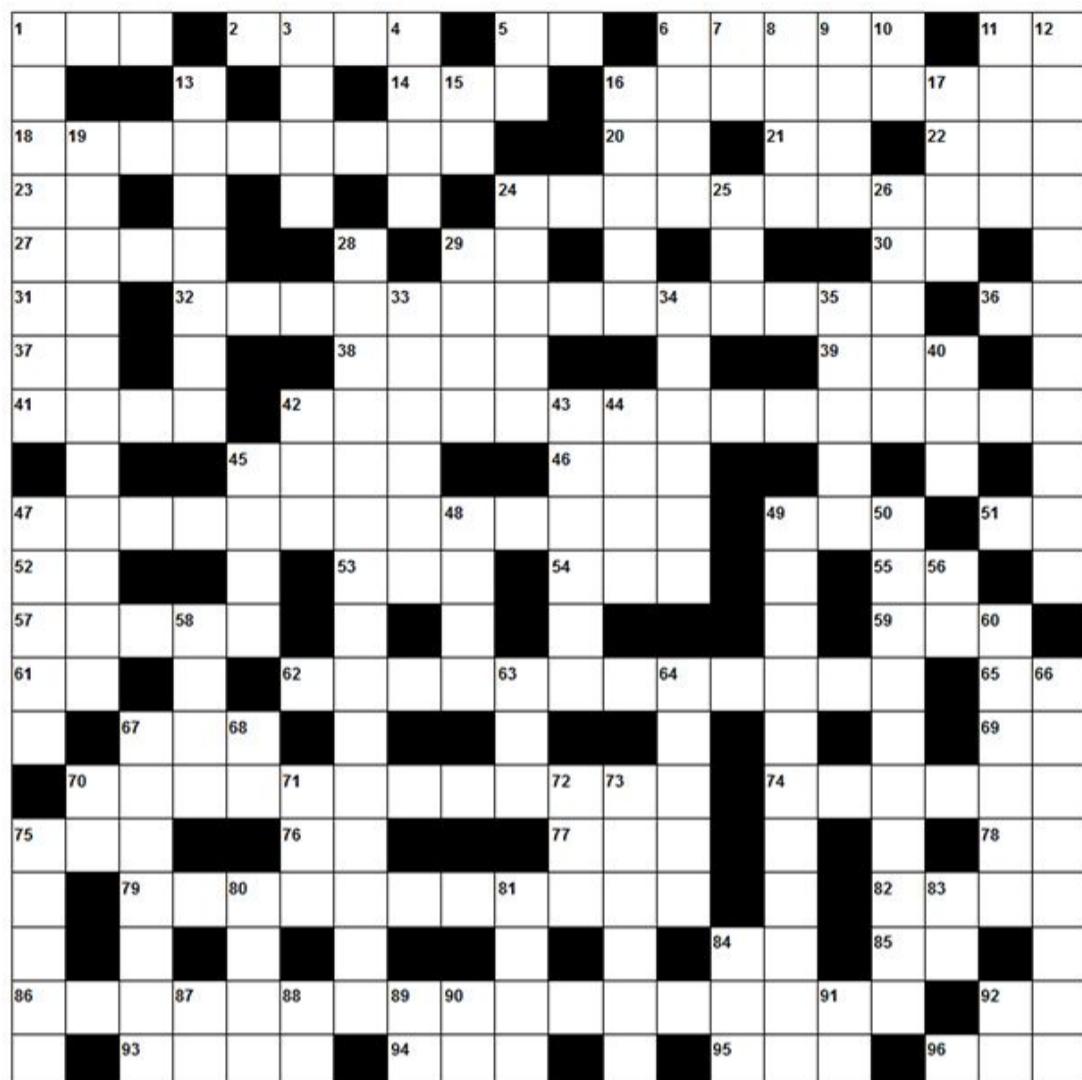
Samb Jabare Samb

Samb Jabare Samb (Senegaal) sankii ko ñalnde 21 settaambar 2019 ndee. Balde joy (5) pawtii heen, Siddaati wul Abba, woni ñalnde 26/09/2019 sankii to Nuwaasoot. Kambe dido kala, Alla muñanii be ko juuti (en njettii Joom baawde) sibu be nguuri ko buri duubi capande jeenay (90). Kambe dido kala ko be naalankoobe be daraja mum diwti keeri leyde mum en. Ko be hodoobe ñanaa, yimoobe ñanaa, ittoobe renndo yeeweende... Yo Alla yurmo be yaafou be.

Siddaati wul Abba

Coftal ngaanndi : Tigilde kelme 183

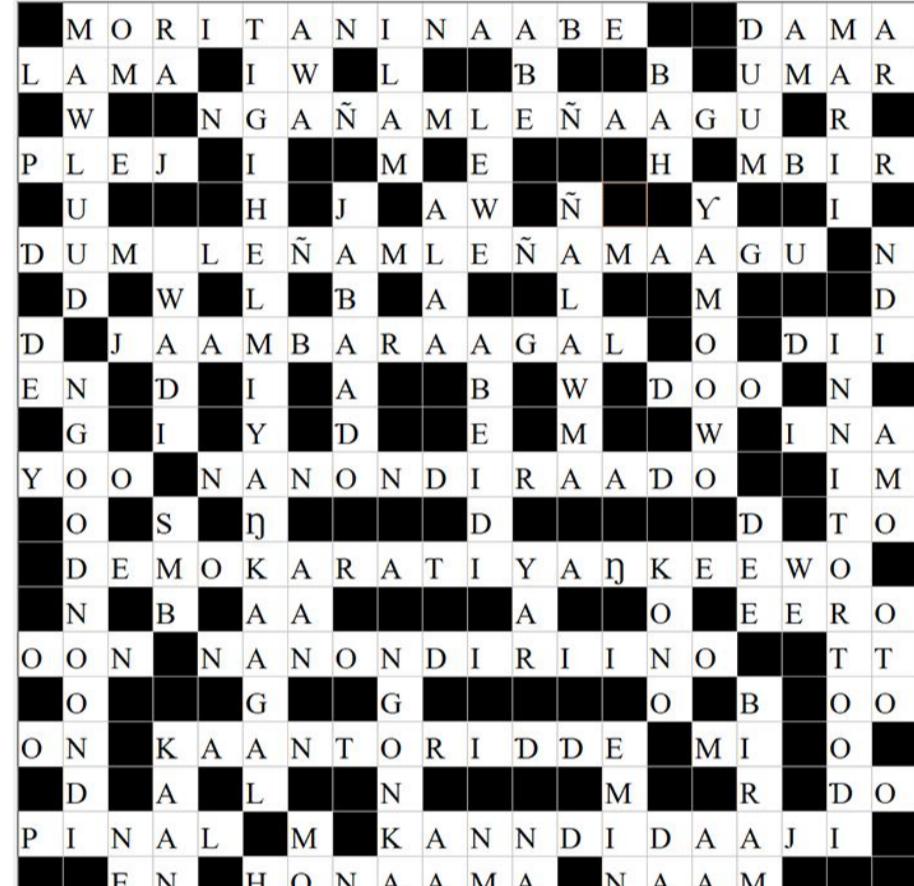

PALIIDE: 1. Lomto innde innde ! | 2. Lomto innde wadoore | 5. Laamorgo Kaliforniya | 6. Hanji Fuuta Jaloo | 11. Kartal aaftorgal kaalis | 14. Booy haa wadti luubde ! | 16. Fidiratnoo no kuuraa | 18. Kaftotonoo | 20. Seedamfaagu leydee Engleere | 21. Feccere sasa | 22. Innde Trawolaa | 23. "Alla" Ejiptonaajo | 24. Gooto fof wooda ko totti goodo oon | 27. Yettoode Pullo | 29. Hoore palal | 30. Annde beyi | 31. Annde annde | 32. Fannuyaŋke tigilde kelme | 36. Lomto innde be njoeffimi | 37. Aamadu Tuure | 38. Won bannge | 39. Butoŋ e tappirde Windows | 41. Innde galeebe Amerik noddirta koye mum'en | 42. Hokkendiratnoobe juude | 45. Yetto onder | 46. Galle carwoowo Enternet Lolludo (DDA) | 47. Ko ko tayondiri | 49. Ittu doo | 51. Hakkunde rajo | 52. Riiwat baali | 53. Ubbe e leydi | 54. Hol toon? to Adamaawa ! | 55. Yuppanteende gondi | 57. Sahaa bennudo oya | 59. Eey Ameriknaabe | 61. Beydi heen... | 62. Wiyondire "teep!" | 65. Collo hoot | 67. Wiyena famdi | 69. Laabde bobî | 70. Fawde hoore mum les | 74. Pecci jeyal | 75. Abiyonn bommbaado to Lockerbie | 76. Hoore bobal | 77. Reeno | 78. Mo njey-mi |

79. Ittondiree kumpa | 82. Bannge rewo, so a huccitii fudnaange | 84. Yetto doo | 85. Innde domen | 86. Jeyaabe "Jennga Daanoo" | 92. Jaggu paddi | 93. Dañi jawdi haa heewi | 94. Jinnaado joom suudu | 95. Tikkondir | 96. Ilam pakitdam.

DARIIDE: 1. Niiri Seereraabe | 3. Joofii ko junngo | 4. Wadtoo eebe bunaa | 5. Muume iella | 6. Jardugel ataaye | 7. Galle piye widewoo lolludo | 8. Marke isaaseer (bunndu kubbam) | 9. Yettoode jaawanndo | 10. Doon ataaye fuddii | 11. Njollu cuurtundi e fayannnde | 12. Gede joottodirde | 13. Fawaa e mum yaakaare | 15. Jooforaado fedeendu | 16. Mbaasi moy'ude | 17. Paw gite | 19. Innde rabbiidinaande | 24. Ronaldo Aparacido Rodrigues | 25. Alkulal inniraangal simis ! | 26. (Yoo) ruf e leydi | 28. Tooddii ko fedde kooniŋkoobe "Lislaam" | 29. Innde awyal wodnde | 33. Wadtu kelte huutoraade... | 34. Wanngii | 35. Topirde Dassault Aviation | 40. Hoore tooroodo | 42. Yettoode Almameebe MBummba | 43. Yahno onder | 44. Biyi | 45. No wiyrara nih | 47. Wuro Askiyajji to Maali | 48. Aynir yitere | 49. Yeewaa so ede nanndi | 50. Jambitteende | 56. Beydii heen | 58. Ekkol Toowdo to Dakaar | 60. Jiggano | 63. Bannge mo minngoni oo | 64. Ruf e leydi | 66. Jyoowojanngo e ceede | 67. Mawninaa haa beydii lakkitaade | 68. Muume wudo | 70. Faati Wañ | 71. Laamdo Bamakoo | 72. Takkosaan | 73. Rufa wala e leydi | 75. So yiyaama tan won ko maayi | 80. Keddo do njettii doo | 81. To ummaa toh | 83. Laabe bade | 84. Naab hunuko maa haa yaaja! | 87. Laabde lella | 88. Fuddii finde | 89. Annde bane | 90. Muume neesu | 91. Muume ebbo | 92. Lañ koyde e duy'al rippoo !

Jijtol tigilde kelme 182

Ibraahiima Malal Saar - pulaagu.com

ALLO LILKOUL

À PARTIR DU 25 JANVIER 2019

Pour plus d'informations, contactez le service clientèle au 122.

*1
Nouveau

شنبیل
Chinguitel

RECHARGE
50
N-um

60
MINUTES
D'APPELS NATIONAUX

ACTIVER PAR CARTE DE RECHARGE EN TAPANT

*222*code_de_recharge*1#

Activer à travers le crédit existant : *590*60#

1 Heure valable 3 jours à l'activation du service.

Clients Zaki et Mauritanie

La meilleure promo... Encore plus proche !

شنبیل
Chinguitel
Membre du Groupe Expresso

Tabital Pulaagu (TPM) e Bamtaare Pulaar (FBPM) Jodnde gollondiral

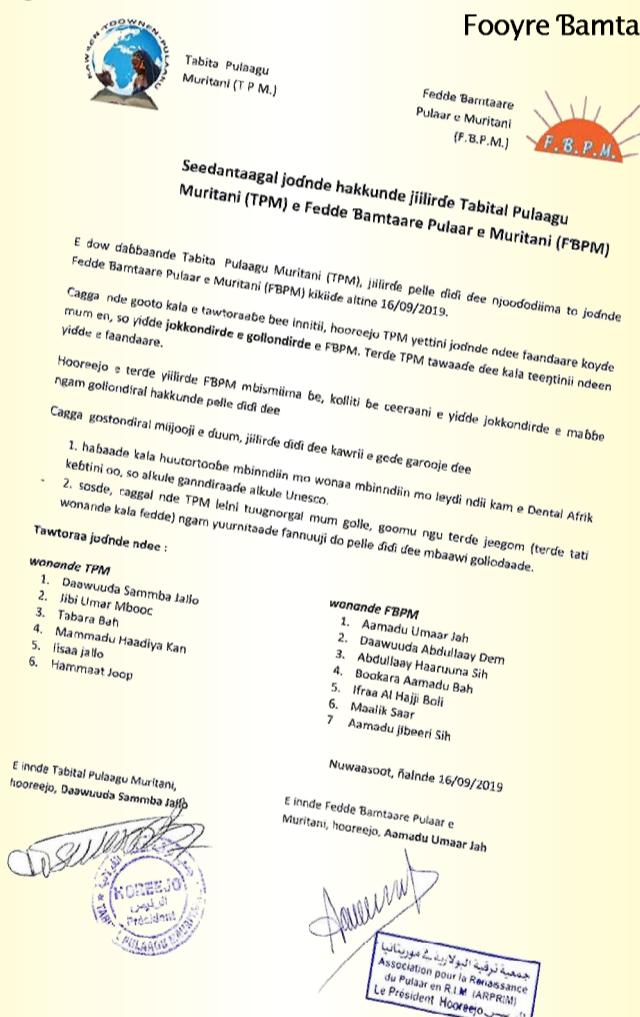
Edow daabbaande yiilirde Tabital Pulaagu Muritani (TPM), yiilirde Tabital Pulaagu Muritani joododii ma e yiilirde Fedde Bamtaare Pulaar e Muritani to jodnde Fedde Bamtaare Pulaar e Muritani (FBPM) kikiide altine 16 settaambar 2019. Caggal nde gooto kala e tawtoraabe bee inniti, hooreeo TPM yettini jodnde ndee faandaare koyde mum en, so yidde jokkendirde e gollondirde e FBPM. Terde TPM tawaadee kala teenjinii ndeen yidde e faandaare. Ko noon kadi, hooreeo e terde yiilirde FBPM mbismiima be, kolliti be ceeraani e yidde jokkendirde e mabbe ngam gollondiral hakkunde pelle didi dee.

Dum noon, ko huunde yidanoonde banngeeji didi d'ii kala laatii doo. Ko dum tagi hakkillaaji e mijooji mabbe yaawde hawritde e anniya gooto oo. Nii woni, caggal gostondiral mijooji baadngal faayienda, jiilirde didi dee kawrii e gede garooje dee :

«1. habaade kala huutortoobe mbinndiin mo wonaa mbinndiin mo leydi ndii kam e Dental Afrik kebtini oo, so alkule ganndiraad e alkule Unesco ». e «2. sosde, caggal nde TPM lelni tuugnorgal mum golle, goomu ngu terde jeegom (terde tati wonande kala fedde) ngam yuurnitaade fannuji do pelle didi dee mbaawi gollodaade.

Dum noon, so Alla jabii, maa yiilirde Fedde Bamtaare Pulaar e Muritani humpit cate mum wonde maa jokkendirde mum en ngam humpitde dum en kala ko pelle didi dee mbaawi nanondiroye to bannge gollondiral.

Fooyre Bamtaare.

Fooyre Bamtaare

Hooreeo caaktugol

Bookara Aamadu Bah
bokarba@gmail.com

Winndoobe :

Njaay Saydu Aamadu

Jibril Muusaa Joop

Malal Sammba Gise

Gelaajo

Ibrahiima Malal Saar (Farayse)

Aamadu Sammba Demmbele

Muhammadu Falilu Sih

Muttaar Bah

Njaru : 20 MRU... 500 FCFA...

\$1.50... €1

Lowre enternet : pulaar.org
limeel :
Fooyre_bamtaare@gmail.com

Alet 8 settaambar : ñalawma jannde mawbe Fedde Ngenndiije Dentude (F.N.G.D) siftinii nafoore demngal e keewal eddaaji

Fedde NGenndiije Dentude mawninii, ñalnde alet 8 settaambar 2019 « Ñalawma winndereejoo jannde mawbe ». Dum wonii fartanje siftinde wonde jannginde mawbe jeyaa ko e ndimaagu e hakkeji aadee, ko ngooroondi wellitaare neddo kam e Yellitaare huustodinnde, duumotoonde.

Hikka, tiitoonde Ñalawma oo ko « Jannde mawbe e keewal demde » ngam miijaade e nafoore rowrowre demngal, kam e keewal demde wonande neddo e renndo. E siftinde wonde hay so tawii won ko wadaa ko heewi, cadeele jaanningol mawbe ina lutti woodde, kono de ngonaa goote e nder leyde dee e renndooji dii. E wiye FNGD, teskagol keewal demde nder yellitgol nehdi e jannde e jannde mawbe, ko gedal jojjungal ngam waawde yahdude e yonta hannde kaa, do keewal demde beydotoo yaajde wondude e yah-ngartaaji yimbe burdi heewde.

Keewal demde ina wallitira renndooji dii Bamtaade sibu ina wallita gondigal e yellitagol pine keewde, kam e jible ceertude aduna e tippude ganndal. E ngal maantini kadi nder yimbe joñaabe, hulanaabe majjude.

Ñalawma winndereejoo jannde mawbe ina mawninee e nder winndere hee kala ñalnde 8 settaambar. Ñalnde heen ko fartanje renndinde laamuji e renndo siwil e denndaangal

golloofe woyaabe bee. Miijo wadande jannde mawbe ñalawma keeriido jibinaa ko e jodnde moobondiral jaagorde kalfinaade Nehdi e Jannde e mumtugol humambinnaagu, joodinoongal to Teheraa to Iraan, e lewru settaambar 1965.

Jannde mawbe jeyaa ko e gede dowrowe Tuugnorgal yellitaare duumiinde doo e 2030 kam e paandaale mum. Paandaale yellitaare duumiinde ngardini ko kebgol yimbe fof jannde moyyere, tawi ko e potal, kam e dañde no janngiri kala nde yidi e nder ngeurndam mum. Wootere e tobbande faandaare 4 ko wadtude hakkille, doo e 2030, mbele « sukaabe bee fof kam e keeweendi moyyiri mawbe bee, rewbe e worbe fof, ina mbaawa tarde, winndude e hiisaade ».

Bookara Aamadu Bah

Catal FBPM Nuwaadibu

Galle Pulaar diidaama

Catal Fedde Bamtaare Pulaar to Nuwaadibu diidi ñalnde 2 settaambar 2019 galle mun ganndiraado Dudal Aamadu Umar Jah. Eden mbaawi wiye ko ngoya fedde ndee e catal fooydo laatii doo, tee eden njenanaa mahngo oo galle maa beydu feeñninde darnde e faayiida catal ngal, ngal dañakadi nokku do ngal janngini, do ngal bat, do ngal moofti defterdu maggall e kabirde maggall informatik, tawa ina kisa e do yubbinta kewuuji maggall keewdi. Maa dum naftu to bannge hisnude kabirde eþbaande Catal ngal gollodinoo e Dental Orop (UE) wiyyeteende « Eþbaande dowla nuundal ». Catal ngal maa wowo ko yobatnoo e kasdi jodnde Catal ngal, sibu mahdi ndii ina wadi salon mawdo (meeteruuji 9 njuiteendi e meeteruuji 4 njajeendi) do batuuji e heblooji mbaawoya yubbinde.

Catal ngal ina eeroo kala woyaabe galle oo nde ngaddata ballal mum en e mahngo hee, hay saak simor yawnaaki tee yawetaake. Catal ngal ina yetta kala wallitnoobe e golle hee, gila e diidng ha e balle e mijooji. Catal ngal ina yetta terde mum darinoodde, dariide laj haannde, haa golle dee mbaawi yettaade doo. Njettoor kadi feewde e haralleebi mahngo bee e fitiramgolleebi bee.

Abdul Ajju Bah, hooreeo catal FBPM Nuwaadibu

Hujjinaango laawdingol demde ngenndiije Pulaar, Sooninke e Wolof kam e naattingol mum en nder Tippudi Nehdi e Jannde Muritani

Pelle bamtooje demde Pulaar, Sooninke e Wolof njubbinii ñalnde 28 settaambar 2019, ñalngu to Wero Pinal Jaaje Kamara, to Socogim PS, nder Nuwaasoot laamorgo leydi Muritani. Faandaare jodnde ndee wonoo ko renndinnde mbinndaade kujjinali laawdingol demde ngenndiije dee kam e naatnugol mum en e nder Tippudi Nehdi e Jannde leydi ndii : hono hujjinaango 2008, hujjinaango 2011 e hujjinaango 2017, ngam wadtude dum winndannde wootere huubtodinde.

Haralleebi pelle tati dee, kam e pelle pinal godde ina tawtoraab jodnde ndee. Ñalngu nguu yubbinaa ko e ballal FONADH (Dental pelle daraniide jojjande aadee kam e GIZ). So winndannde ndee gaynii yubbinde, maa pelle dee joodto ngam sakkude peeje no caaktiri nde e bengu hee kam renndo ngoo no diidorinoo, mbele ina mballita faamninde laamu nguu wonde laawdingol demde leydi ndii fof ko huunde fotnde, wallitoore potal e ngootaagu biibbe

leydi ndii. Naattingol majje e nder jannde leydi ndii ko huunde wallitoore moyyinde jannde ndee, e rokkude denndaangal biibbe leydi ndii hakke janngude e demde de muuyni.

Fooyre Bamtaare

Robindo kareeli Mali

Nde o fini fuf, o finda e wutte keso. Dum noon, nde o sakkii finnde ndee, ko wutte leydi Libi o findi e hitaande 2012, boorni mo wutte mo laamu Mali ronki boortude, maa walla dannidindo mo he mum.

Nde wonnoo tuwareg en booyi waddeede, be benndii e hare ; dum tagi be joganaade dum njubudi dañal ngal be coftirta gila duubi booydi.

He laamu Moodibo Keytaa, (oon wonnoo hooreejo gadano leydi Mali hakkunde 1960 haa 1968), be mbaddii he mum hitaande 1963 haa 1967.

He Laamu Muusaa Tarawore, be mbaddii he mum golwole keewde, de sifaaji muusdi e nder duubi 26 o laaminoo Mali dii. Eoon tuma, alaa ko be mbadaaka mbele baasi ñifa. Ene he deen de laamu Mali wadi be, nanngude neddo ne wuuri, wada dum e nder dibirgal do teewu duppetee, haßbude kosde e mobil haßba juude e godngel, gootel fuf doga yahra bannge mbele neddo oo seerta. Ene heen jaggude rewbe maßbe adda dum en Bamakoo yeeya, (ko rido faletenoo jeese rewbe bee), soodoobe bee ne coodira koyde, coggu debbo maßbe ko buudi 1 200 wonnoo. Ene jeyanoo heen mahde toon kasooji burdi heewde leefta, ko wayi no Tawdenii en, Agelok en, e nokkuji goddi, taweede toon ko fatere yoro, e taweede kadi ko di nokkuji di wujittooobe ne njuloo ndewrata (tarafikaa en), dum woni ñamoyoobe kaake iwde Aljeri ne naatna Mali, Burkina, e Nijjeer. Dum addani heewbe naatde heen, mbele dañal ngalu. Ene heen hay laamuyankoobe, konunkoobe fotatnoobe reende nokkuji di oo, naati he hiila hee.

Laamu Muusa libaama 1991

Aamadu Tumaani Tuure laamiima hitaande wotere. Subnjo wadii, Alfaa Umar Konaare subaama 1992 tawi ko e subnjo adano wadaango Mali. Alfaa Umar Konaare ndaarti jokkondiral hakkunde mum he leyde ballooje leydi Mali no ine dartoroo, taweede ñende mum ko leydi ndii haajanoo koo ne heewi.

E diin tumaaji, ko moy'el gootel cammtungel gootel ndi (konunkoobe he Janđe) tawretenoo.

Alfaa Umar Konaare ndaarti daaynude hare fuddude gilaa 1963 haa 1991, daaynirde hare nde lamminde yimbe tuwareg en, yeende be, jabande be gede de njahdaani e ñaawooje leydi Mali. Ko ndeen kala ko ine wiye laawol fenaande udditaa, e sikkunoode Alfaa duum maa ñif jeeynge hubbunge gilaa duubi 28 ngee.

Heen e sifaa pene dee :

- ñamde sukaabe maßbe, naatna dum en konu Mali tawa be meedaano heble he konunkaagal, ruttoo ardina dum en konunkoobe Mali heblanoobe ;
- ñamde yimbe be tolno janđe mum en diwaani tolno 3^{oo}, ardina dum en be tolno jaabi haadtirdi ;
- yeende kala fedde maa walla sete tuwareg en lunndiinde kawral ngal ;
- yođde joom wuro en ;
- jabande be yo be cos pelle deenooje gure maßbe ;
- jabande julañkoobe maßbe naatnude kaake e nder leydi Mali, tawi be nduuñinaani ;
- waasde jukkude (jaggude) yimbe maßbe be ñaawooße pawi he mum en kuugal.

Dumdo fuf laamu Alfaa Umar Konaare jaabaniino dum tuwareg en mbele be njeeda, o fentii fooyre kawral (*Flamme de la Paix*), dum woni mo woni kala yeenee, adda

fetel mum baasi ngel joginoo, duppee.

Dum wadii fudnaange Mali do seede mum ko Jerri Rowlings wonnoo laaminoodo leydi Gana, dum holliraa aduna fuf, tawa ko fuunti ndaartirdi kaalis tuubakoobe.

Laamu Alfaa udditii kala damal bonannde wonnde e leydi Mali. Ko kedde yimbe nguun laamu ngoni laamiibe hannde, e ndaartoobe laamaade (Ibraahiima Bubakar Koytaa e Sumayla Siisee).

Aamadu Tumaani Tuure (ATT) Subaama e 2002

O tawii doon faandu tooke ne buumaa, taweede ko o konunke, e humpito makko e leydi ndii ko ko bonnaa haa laabi, e anndude mo ko Kaddafi hadi ndi fusde, e taweede ko sukaabe Tuwareg en taweteébe he konunkoobe Libi mbaawi buumtude dum, e taweede konunkoobe Mali, be Nijjeer, be Burkinaa mbaawa jaßbaade dum so woodi wadde, dum tagi ATT na jokkondirnoo e Kaddafi no feewi, mbele hisnude margal ngal, o gollii e dum golle keewde paayodinde, dum hadaano pelfondire ne ngoodnood, kono ine haadnood do jaabi. Fulbe mbiyi « bone iwrata mbuudu ko sera ».

Ko nde laamu Faraysi e Amerik nanondiri 2012 ne caama he laamu Kaddafi fawaade he yidde firtude jahaangal Kaddafi e laawol yellitaare ngenndi mum. Nde dum wadi, Libi fusi, tuwareg en tawtenooobe toon e konunkoobe Libi njalti, be njaltidi e kaborde keewde, be naatiri fudnaange leydi Mali. Been naatirbe Mali, ko be pecce didi joom en kaborde. Wootere ndee ko yidnde yantude e habantoobe jeytaare leydi.

Wodnde ndee ko leydi e Diina (jihad). ATT jaßbii be, udditani be damal ballondiral hoto be mbadbaasi fuf e nder leydi Mali. Dum wadii tawi Faraysi ne ndaara, haalaani hay huunde, taweede ATT ko gido Kaddafi wonnoo.

Nde ATT riwaa he laamu, leyde Afriknaabe mettini, laambe bee calii ko konunkoobe Mali mbaasi koo, kaaldigal wadaa, laamu teettaa hokkaa Jookunnda Tarawere. E oon tuma, Tuwareg en iwnoobe libi bee piyi laamu Mali gila Kiidal haa Konna.

Nde selli konunkoobe Mali mbaawataa jaßbaade (faddaade) be, Jookunnda nulani Faraysi, tawa been ceertii he laamdo bondo woni Sarkosi, yo faabo Mali. Nde dum wadi, Faraysi ari, noddi kala baawdo wallude Mali he jaßbaade feedoo Tuwareg en, yo ngar mballa be haabaade bee bonbe. Hannde oo garal Faraysi ne waawi wiyeede ko ñoli ittaani ko luubi. Faraysi riwi bonbe haa naatti Kiidal, be mbiyi dum en cuudo-dee doo, min ngolla ko heddi koo. Dum woni jiibde Mali, jiibira dum hare ley Yi, hare laamu mbonngu, hare diiniyankoobe waroobe banndum en, hare dawriyankoobe be peeje mum en tuugii tan e dañal mum en, be njidaa ngenndi mum en. Ko e duum jiibru nduu wonti pecce tati, 1. hare diina; 2. hare jeytaare e 3. hare ley Yi. Tuwareg en peccitii pecce keewde godde, dee heen keddii he hare diina, ngontorii burde torlude, dee heen keddii e immanaade (paandaale) maßbe burde fooyde dee.

Ko e deedoo gede haa jooni hare Mali ndee yahretee e ndeedoo hitaande 2019...

Kudof Mammadu Aamadu Bah

Kewuuji

Heblo Jaaynoobe Renndo

Ciftinen tan heblatnoo be ko katante, jarliido, ganndo mo wadaani ganndal mum fellere gajjal « fayi haadtini e hoyre mum » biyateedo Mammadu Hammadi Njaay, lollirdo BOSKO. E Nder duum, be njangningaama kala ko yowitii e no kabaaru robindirtee, no sedirtee, no defirtee e no yettinirtee hedfotoobe rajooji, yeefooobe teleejii jaaynoobe jaayde binndaade.

Ngam teenjinde kaan mbaawka, e anndinde Ceerno oo wonde be mbaawii, sukaabe bee kollirii doon no dokkigol kabaruji he-blirtee e no yettinirtee.

Sikke alaa, jaaynoobe e hoohoobe mawbe ndañii tawtoreede kikiide oo. E maßbe dokkanoodo mikoro AIDS-TV fof kadi

mantii jannginoowo oo, ruttii suusni janngatnoobe bee kadi, wasiyii dumen nde njaggirta meccal ngal no fotiri. Ender diin wasiyaaji, en ndañii tonngude heen dii doo konngi :

1. Jaayndiyankaagal (jaayndeyaagal) ko meccal lobbali, dimal, wadde yo jaayndiyanki oo rokku ngal hakke maggali ;

2. jaayndiyanki (jaaynoowo), foti wonde ko jaambuur, haateenji e sahaa dawrugol, walla so wooteiji yontii ;

3. Jaayndiyanki (jaaynoowo) wonaa gawlo walla cooloo, wonaa jengerekkel saka ñaagoo. Eden nganndi, won heen, hay so ñaagaaki haa laabti ne, ene mbada ko wayi noon e suudnde ;

4. Jaayndiyanki (jaaynoowo) fotaani fende. Wadde kala kabaaru mo omo yettina, o foti ko nokkude do laabi ;

5. Kala ko jaayndiyanki (jaaynoowo) ene haala, walla eñe winnda, yo a taw tuugnii ko e ngoyaji hedfotoobe dum, yeefooobe dum walla kadi janngooobe binndi mum ;

6. Kala ko jaayndiyanki (jaaynoowo) ene yettina, yo a taw alaa mo hoynata, mo hulbinta walla mo ownata beelol mum ;

7. Tawde ko gite didi fof poti e hoore, tee puniido aijoto, wadde jaayndiyanki (jaaynoowo) fotaani wonde keedam-heedijio.

Beydaten heen tan kowiyde « so ceerno hollii ma laawol, ko aan fertantoo hoore maa kooce, ngittaa giye, tule e jollobbe ». Neddo noon, waawaa wiyeede wadataa ella, kono so en tuugnima e Konngol Aamadu Sammba Demmbele haalnood e wootere e jime mum, mbiyen tan « juumde bonaani, boni ko juumde juumta, tawa weemtaani ». Tawde kadi Alla wadii oo internet arii, yo o wonan be fartanje udditde kaalirfe ngam humpitde renndo ngoo ko nafata dum e demde mumen.

Fedde AIDS noon ko fedde hebtinaande, daraniinde Wallitde kala Miijo yowitiingo e Bamtaare to bannge faggudu e to renndo. Biydo renndo noon, haalii cellal, janđe, pinal ekn...

Kala jiddu jokkaade e mayre ngam beydioraade ganndal e kala fannu mo yidi, ene waawi villaade lowre fedde ndee to www.aides-mauritanie.net

Malal Sammba GISE

Sidaati wul Abba sankiima

Siddaati wul Abba, jimoowo ñanaa, baaba mum Dimmi (yo Alla yurmo mo) e Garmi, sankiima ñalnde alkamiisa 26 noowambar 2019, ina yahra e duubi 90. Siddaati wul Abba jeyaa ko e galleyi awluße safalße burdi mawnude, kanko e hoore makko o jeyaa ko yimoobe burbe waawde e lollude e nder leydi ndii. Bißbe makko Dimi mintu Abba cankiido e lewru suwej 2011 kam e Garmi mintu Abba, njeyaa kam enne ko e yimoobe burbe horsineede e Muritani.

Fooyre Bamtaare ina duwanoo besngu makko e besngu Muritani e kuibal mum sabu ngaloo baasal mawngal. Yo Alla yurmo mo, yaafaa mo, haarna mo Aljanna.

Coñce !

Alkule he demngal Ilo**Coñce he nder njimri
(jokkeret)**

Eden mbaawi tonngude njimri he mbaydi naalanjaagal. Ngam himmude darnde naalanjaagal he nder coñce men eden mbaawi yaajnaade do seeda he firo: **Yimoobe**: Yimoobe fulbe buri kala heewde pey'te. a) iwdi helmere naalankaagal ko NAALE. Naalankaagal ko gollal kono ko ngon'ka. Gede naalankaagal ko jimdī, bawdi, buubaaji, sabareeji, kumballi, ñaañooji, bayli, ngamri...

Maa en mbad do yaajnannde, hay so nde luggidtaa. Ngola laawol en limtiino doo yoga he naalankoobe Fuuta Tooto. Hannde maa en yew ko be njimatnoo. Tawi eden labbitinira yeruuji.

Holi ko naalanchoobe men njimatnoo?

Naalanchoobe nokku men oo ina keelni to bannge yimde yimbe. Jaynude inde jaambareebe walla yimbe dowrowbe to mbaydi, to kaaraysiraagal, to ganndal ekn. Ebe njumpatnood kadi no feewi he maayo gidli. Kono kadi so tawii won be be bamtatnood darajuji mum en, hadataa ebe lesdira wodbe jenni, heen sahaa muusdi.

1. Jenni: ina jeyaa he heelnube bannge Jenni biyeteedo Mammad Banduru. Ko kanko wiyatnood he nder baar Saawaali:

"kumaandan mo wutte baka

*Oon ko Jaaje Binne fektatee
Oon ko bowdi kelata..."*

Omo heewi noon so o moy'aka o yenna joomum en, kono soo artii doon o moy'ama o yetta joomum en haa njejjita jennol ngol. Yeru: won do o arnoo o waranaaka o wiyi:

*"faati am ar haa kooten
Nappa jogoo warii en"*

O arti doon o moy'aa o wiyi:

*"...Jawgel feraa yani
Ittu, ittu mi yidaa*

Damngel feraa yani

Ittu, ittu mi yidaa

*Nde booynoo pural feraa yani
Cuddii mi jaaja ngol (bellere)
Kaddii mi jaajangol..."*

Mammadu Bannduru ina anndiraa wonde beldo, jalnoowo yimbe heen sahaa, haa dum wada, hay so o yennii yimbe keewaani mettinande mo ; so mettinii ne, omo waawi artude haa be mbeldita. O meedii yennude ceerno gooto ina wiyetenoo Laasana. Oon mettini, liggi mo. O dogi he seernaabe haa o tampi, o ronki yo ngittan mo dabare dee. O arti he Laasana, oon itti ko wadnoo koo. Ndeen noon o doori o wiyi:

"Seernaabe Fuuta ko capan tato e tato(33).

Kambe kala ko laasana laasata be

Mo laasi mi kala Laasana laasa dum".

Maa en ngartu e M. Banduru SAJ. Jooni nginnen naalanke caahiido beldo haala, mo fuutankoobe ndeftatnood e jimdī mum mbiya :

*"Kaalee ko Ndoondi haali
So mi jaggii ko ndoondi haali
Maa ngori jogga haa salljuula
Hoodere jaayre daroo funnaange..."*
(Ina jokka).

LOBUGEL YIMIYANKOOBE**JA MA TO TAT LAKOS AL NA DEJ1**

A yiji no njogortoo-mi jooni huunde mbodo husa Ko noon bondo ardunoo e Fuuta ina ñosa2 Omo jogii dawaadi makko idi cusa Omo jogii fetel makko omo ruba omo dosa Bee o wara, bee o daha, jawdi maabbe omo rusa So yidii ngalu mon e pine mon losa Bondo na rusa, ina rusa ina rusa Besngu Fuuta suusaano woyde, hay woyde suusaa

Adayiya baabiraado ina beta gawri ina yusa Kono tan haalde goonga hay gooto nii suusaa Kono bondo wondanooka, so yidii Fuuta fusa A yii bondo dikkinooma kono hay gooto suusaa Oon sahnga tawi Suleymaani Baal ina jeysa Baal Baal, Baal wune jama Jamatotatla kosa... Jamatatala kos al dej. Tala kosa Suleymaani ko joom feere ko joom halasere Oon sahnga pinal aduna oo ko huunde tokosere Hitaande 1776 Tawi «technologie» Fuuta na yahra e ñogom3 Kono potal na jibinee doon he nder hojom So a wiyaama holi to «rippoobilik» jibinaa wiy ko Fori4 kadi Jehriyel ko seede kono waalo radii jehri Ñalnde heen cuusal darii na sekka cekkaali lori Ñalnde heen goonga darii ne jogga joggaali ngori Ñalnde heen Fuuta hersaani sabu yiitii ko buri Ñalnde heen Sileymany heedii gaño e fajiri Baal Baal, Baal wune jama Jamatotatla kosa... Jamatatala kos al dej. Tala kosa Ndeen waktu heedii na jibinee potal, Be mbiyi : «Suleymaani Baal, aan ummo haal... Alaa... seydi Baal, aan kay ummo haal!!!» O wiyi "Fuuta Kaalden goonga e nuundal So enen poti to Alla ko aldaa e paddal Ndeen en potii hannde doo haa buutufal Gila sileymaani Baal haa hebi Baaba Maal Gila Umar Taal haa e weddotoobe mbaal Gila Ndate Yalla haa hebi doofoyoobe laalo Enen fof en potii hannde ko aldaa e paddal» Dimo e biyaado ko diimaajo yoo kaal Ko nii woni potal te woni nuundal Woni demokaraa... te kala jeddudo yoo haal Baal Baal, Baal wune jama Jamatotatla kosa... Jamatatala kos al dej. Tala kosa Suleymaani wiyi hay so laamdo, potal ko potal So laamdo yejjitii yoo holle ko nuundal So laamdo wiysi na murta yo folle5 he kawral Suleymaani nana he nder men cuninoodo yoo jal Njeeyo dee calminee mo... calminee mo, mbiye Baal! Suleymani wiyi yo en njeysu, njeysanee potal Suleymaani wiyi yo en lenngu yoo lenggi mbaal Suleymaani wiyi ko rimbe so en njidii nii mbaaden «baal» Woto njejjitee tan diine meeden e potal Maande men ko cadtidal e cuusal kam e caasal Ndaro den ndado den, woto gaño men jal So en njidii nii mbaaden «baal»... "Et puis" Yoo jam waal.

NUWAA 1993

Firo kelme

1. JA MA TO TAT LAKOS AL NA DEJ : ko kelme doobaade maandinoje leppi laamuji Fuuta. Ko ni silo ngo wayi :

- a) JA : Jah OOgo
- b) MA : Manna
- c) TO : Tonnjon
- d) TA : Taaga
- e) T : Termes
- f) LA : Laam Tooro
- g) KOS : Koli e satikeebe
- h) NA : Naatgol...
- i) Dej : Dejjaali

(Tuubakoobe = NADE) firti ko sahhaa naatgol tuubakoobe he Fuuta

2. Ina ñosa : ina jemmba : ina ina ittira heen seeda-seeda

3. Kannaar legal. (Coktirgal mum wiyetenoo ko beddal. Ko waylube peewnata)

4. Fori: ko kolangal waalo to trewo Jiinge taaringal Jehriyel, do Sileymaani Baal helnoon muudo horma do

5. Yo folle: Yo itte he laamu.

KAALDEN GOONGA

«Wiyaama kawgel ene wadde ngam won yefteteebe e liggey. Kala jiddo jeyeede heen yoo addu kaayitaaji mum ».

So hono oodoo kabaaru bayyinaama e rajo, e tele, jaaynde walla e no waawi bayyinireede kala, eden keewi nande konngol «eh, soklaani ko mbodo nawa kaayitaaji am, sabu yeftetenooße bee yefetaama haa pari ».

Ndeen ne dee, eden keewi kadi wiye «ko neddo yedaa koo, Alla naamnii tan ko yo joom mum dillin sabaabu, Kañum jokkita ko heddi koo ». Holi heen ko bur-den goongdinde ?

Paamen Pulaar ene wiya, neddo wonata neddo tan ko maa wonda e yimbe hono mum en, jogoo leydi, jogoo jofnde. Kono e nder leydi maa, e nder wuro maa, haa e nder galle maa, kala no nanngira-daa tawata ko aan holliri noon. Sabu no liddi piyiri fof, ko noon ngawretree. Ene moy'yi paamen, so hebde liggey, so jande, so godduum, aadee kala ene jogii hake wadde ko yidi, dañde ko yidi e wonde ko yidi, ngam wuura nguurdam moy'äm ngondu-dam e ndimaagu. Hay sinno noon, gooto fof kadi ene foti faamde wonde hakke mum haadi ko do hakke goddo fuddorii doo. So o diwii doon tan, a ñaayat hakke goddo.

Kono wonaa toon pay-den. Njid-den wiye ko neddo wonataa e leydi mum, ndi tawri taaniraabe mum, ko ari fof wiya «EH!». Gedduum kay ko rokkude gammbo sago mum. So tawii mbodo yidi hadde ma huunde nde potno-daa foodanaade sabu mum wonde hakke maa, mi wadat feere haa cikkaa hay sinno a aranii ne, a hebataa. Yanti heen, ene moy'yi ciftoren konngol Mammadu Sammba Joob Murtudo (Yo Alla yurmo mo yaafoo mo) biynoodo «kala mo reentaaki wiye no fotanta-mi, ko fotanta dum koo wirtoo dum benna ». Yanti heen, mawdo gooto meedii wiye, ««EH» ko helmere yaltinoore henndu e hunuko. Nduun henndu, yarotaako ñaande kono ene yaroo golle ».

Wadde ene moy'yi ndurnen mijooji, ngannden kala ko en poofanaaki en kebataa. Foodanaade noon, wonaa fiyondireede e yattondireede, soko nootaade e kala noddaandu ndu biibbe leydi noddan. Tawde kay eden ngoongdini ko heen njeya-den. So dum bennii, jiddo wonde oo foti ko nattude huutoraade won e kelme, haa teenji e helmere WONATAA. Ngannden, alaa ko wonataa, so wonaa ko wadaaka. Ko sadti adan fof noon, weeba wadtan. Wadde woto njammen, woto tikken, woto ngedden ko njey-den, kadi woto lorito-den e wodbe haa addana en wiye so en ngalaa «juude juutde» tan en kebataa.

Ko Alla jogii koo ene heewi. Gooto fof arsuku mum nana fesa e tiinde mum, hay sinno yiyotaako. Belaado, mettaado ko o keboowo. Ñagoto-den Alla tan, ko kala ko hebaa heen yo won ko wadaa barke, ko jibinta bural. Ene heewa, tawa alaa baftande. Ene famda kadi yawee, tawa ko doon wonnoo damal jettinoowal e ko yiiletenoo koo. Yoo Alla rukku en berde tiidde, muñooje tanaa, rokka en hakkillaaji jumtudi paamooji do foti reweede, rudtoo newna haa haajuji fof kumtoo njibina barke. Aamiin.

Mal Sammba GISE

Kayhaydi : Gese maaro, ndaw haala !

PPG2 feewnaa ko e hitaande 2002. Ko ndeen kadi fuddii remeede. Wadi ko 1 188 ektaar, 30 koperaatif. Hooreej ngesa baa ko Jibril Mammadu Jaw. E oodo sahaa ko e kampaan ndunngu be ngoroni. Yoolayru hitaande 2007 won ko bonni e njubbudi ngesabaa, laamu e oon sahaa huninooma maa feewnit, kono haa jooni ronkaama yo mbabba yar lowwol. Fedde SENAT, hitaande fof ina mema heen seeda. Jarnugol ngesa baa ko e sifaa fannuuji didi : fannu gadano oo, ko hono PPG1, dum woni pompe ; fannu dimmo oo ko yawnirde caadngol, dumdooina usta fere no feewi.

Mijo adanngo ko demal e sahaaji didi : Kampaañ ndunngu tawa ko maaro wadaa heen, e kampaan ceedu wadee makka walla gawri, ko dum buri moyyude e leydi hee, kono gila gese dee puddii, dum wadaaka.

Gese didi dee fof, kalaheen koperaatif, njubbudi mum ko nii siforii : hooreej, koolaado kuubal e kalfinaado ngalu.

To bannge njobdi demdo (*redewaa*), ko nii siforii : woodi ko njobdi niibndi, dum woni peewnitgol duumingol e njobdi gollotoobe e njobdi mbaylatoondi (ilnugol, demal, porodiwi e enngere), redewaa. Ko Banke CDD (Banke ñamloowo remoobe) lubata kaalis ngam newnude kampaan oo.

Ñalnde 05 lewru ut 2019 nduu, jaagorgal kalfinaangal yellitaare dowri wadiino njillu do e kayhaydi doo ngam wallitde remoobe e aynaabe. O hebiino villaade gese didi dee. O waawii jododaade e remoobe. Nakkere njubbudi haalaama hakkunde remoobe e gollodiibe mumen, dum jibini waasde jogaade ginol golle.

Cadeele keewde ina ndooki gese didi dee fof :

- gammbo (dig) gonngol hakkunde maayo e PPG1 fuddiima bonde no fewii. Ardiibe ngesa baa kollitii dum laamu,

kono haa jooni alaa ko wadaa, etee ndiyam mayo nana beeydoo njabbude ñalnde fof. E sahaa nde feewnaa ndee werlaa ina waawi rewde heen, kono hannde, hay welo waawaa dogde dow heen, ñaamtiima no feewi.

- PPG 1 jogii ko Motopompuji 4, heen gooto ko ko boni, tati keddidi dii ina mbaawi ilnude ba, kono so tawii gooto e majji bonii, jarnugol ngol ñakkat ;

- liggotoobe njobaaka, dum holitta ko cadeele ñamaale e ngartam;

- CDD hebbi kaalis mum nde tawnoo so mbuudu wootu ñakkii, kampaan wadataa;

- peewnitgol caali (ko e makki maaro e kabirde mooftete) y'ewde ballal pelle de ngonaa laamuyankooje, ki fuddiima bonnde, ina foti feewniteede;

- joëgol ñamaale mawbe koperatif en ñe ina njogoo cadeele hebbi e mooftude kaalis, dum jibini kaalis ronkee yo renndu, leeltina duttugol kaalis oo;

- bonnannde jawdi : sahaa e sahaa kala jawdi ina naata e gese dee, wooda ko bonni haa teerji e sahaa coñal. Wullitaama to laamu, kono alaa ko gasi;

- njeeygu maaro : cadeele ngam yobde redewaa (dum woni ko demoowo yobata so tawii soñii), cadeele to bannge coggu, yero tan hikka nde soñaa ndee, kiloo maaro jaratnoo ko 120 mbuudu, yontere fawii heen arti e 70 mbuudu. Duum ko golle laamu, ko kañum fotnoo wallude remoobe mbele ina ndaña coggu moyy'u;

- gammbo palotoongol ilam ina foti tiidtineede ngam hisnude ngesa baa e yoolayru;

- laawol gudroj kesol ngol tacci ko PPG2, ñaami ko ina abbo e ektaruji 2 koperaatif Kawral Beelaa, kadi alaa ko joom mum en ndutaa. Ina wadi nokkuuji cadtudi ndiyam, katojindi e

feewniteede, ko wayi no Jikke e Jaski Lakhame. Feewnuþe ngesa baa mbadii heen beeli keewdi di mbaawaa huutoreede ;

PPG2 lubinoo hikka CDD ko 155 miliyon, heddi ko yobaaka heen ko miliyonjaaji 17. E kampaan 2017-2018 cadeele ndañaama, henndu bonnii maaro, ko dum wadi heewbe njogii cadeele yobde redewaa. Miliyonjaaji didi njobanooka, ko yontaabe wuro ngoo ndarii haa mbaawi ruttude oo kaalis.

Hikka, e nder lewru jeedaburu, hoohoobe dido remoobe, hono Aamadu Muusaa Wayga e Ahmedna Wul Siidi Ahmed, njahiino Nuwaasoot ngam yiynirde e jaagorgal kalfinaangal ndema. Faayiida njillu maþþe ko laamu yo huurnu ballal wiynoo ina wallita e kala kampaan remoobe, ngaal ballal woni yobde heen 25% (nayabal), hawrata ko 38 miliyon nder fere kala kampaan (jir-lootoongol jaagorgal kalfinaangal ngalu 09 ut 2017). Alla newnii, laamu jaþii yobde duum, ko dum addani PPG2 yahde kampaan hikka. Njillu maþþe wonii nafoore remoobe bee kala.

Sikke alaa, hannde, hay gooto majjaani nafoore demal, to bannge nguura, ko huunde wuuraande no feewi. Soño duumiingo, tobooli ngustiima, ilam ilaani, dum addanii yimbe faamde nafoore ndema maaro. Leyfeeble mawde ko wayi no Amerik, Riisi, Farayse yellitorii ko to bannge ndema, anndube to bannge faggudu ina kawri wonde leydi waawaa yellitaade so tawii ñamtaani ndema. Pulaar wiyi "Ndemaandi buri njiggaandi". Firti ko ñamaten koo, yo a taw ko enen ndemanta dum koye men, duum woni mbaasen yowitaade. Deedoo gese ina njogii faayiida mawdo to bannge kisal

nguura, toppitagol e bamtugol majje ina wona sabaabu yellitagol faggudu men. Teskuya : kampaan ceedu hikka wadii nafoore nde hay gooto humpaaka : nafii jawdi no feewi, wallitii aynaabe, hadii coggu hudo beeydaade. Ngartam ina heewi, so tawii a remii, moyy'i, a dañat maaro, ndaña hudo, ndaña saaño. Jogiþe maayo, njogii leydi, mbaasaani. So demal ngal yubþinaama, yellitaama, maa ngal wuurnu heewbe, sukaabe heewbe ngolloo heen, mbaasa dannaade. Jikkuuji ina poti wayleede ngam faamde tigi rigi nafoore demal.

E hitaande 2003, e mbaadi batu Deental Afrik (Union Africaine) ko wiyyetee nanondiral Maputo (laamorgo leydi Mosammbik), be kawriino ngam wallitde remoobe, leydi kala yo yefu 10% (sappobal) e betokaalis mum (budget), wada dum e demal. Ko furi heewde e leydeele ndewaani duum, ina jeyaa heen leydi Muritani.

E tonngol, demal maaro Kayhaydi ina wadi cadeele. Dum noddi ko batu mawngu tawa denndaangal remoobe e haralleebé ndema ina kawrita, kaalda, haa yimbe mbada doggol cadeele, caggal dum y'ewa peeje no dum ñawndiraa. Ina moyy'i kala nde soñaa, wadee beto golle dee, yimbe fof kollitee golle dee, anndee ko dañaa, anndee ko waasaa. Gila demal maaro fuddii e wuro hee, waawaa wiyeede hitaande fof alaa ngartam. Yiilirde ardiibe remoobe ina foti subeede e mbaadi laabtundi, be ngona hattanbe, nuundube, yarlitiibe, eþe poti ñabþude e pelle de ngonaa laamuyeeje heblooji ngam moyy'inde horo e njubbudi maþþe.

Usmaan Ñaan Kayhaydi

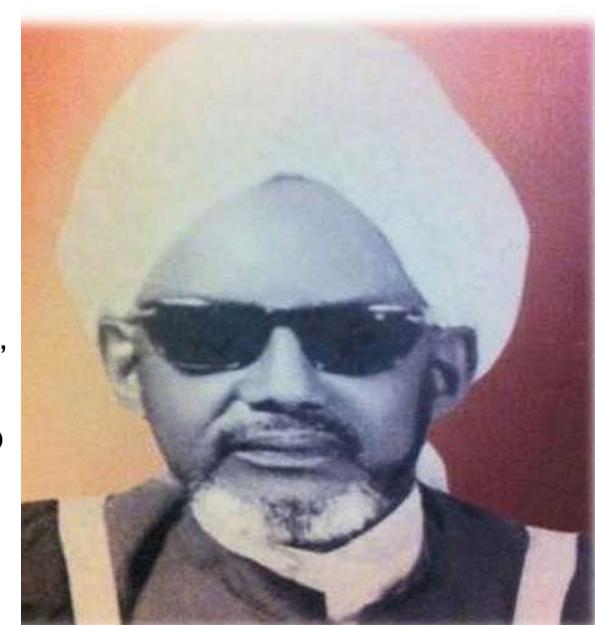
Firo :
PPG1 (Périmètre Pilote Gorgol 1) woni ngesa 1
PPG2 (Périmètre Pilote Gorgol 2) woni ngesa 2

Deftere hesere :

Alhajji Mahmuud Bah Jowol, nguurndam e golle

« Alhajji Mahmuud Bah Jowol, nguurndam e golle » ko deftere siimtoore nguurndam Alhajji Mahmuud Bah, lampa diine mawka, annoore ganndal seedtinnde, timmoode waliyaabe laabtunde, ruttinoonde e joom mum ñalnde alarba 04 lewru siilo hitaande 1978.

Ko kaþko wonnoo mo anndube mbiyatnoo Liwal-barooðe udditnongal dude Alfalaah e nder leyfeeble Muritani, Mali, Senegaal, Gine, Kameruun, Liberiyyaa, Gaana, Konngo, Sayir e Gabon ngam janjinne demngal arab e sarde diine Lislaam e nder jookli Afrik. O janjinii yoga e pooye mawde jahrude demngal Arab, maayde walla guurde hannde, dontinde ganndal e nder dee doo leydeeble, gila e jagge laamu tiidfe, ñaawoofe nantube inde mumen, elimaneeþe jumaaji e jamaaji tuugnorþe haa e seernaabe duworteefee...

Alhajji Mahmuud Bah Jowol
Nguurndam e golle

Daartol Senegaal kuubtordinngol Tagande 5 gadane dee njaltii

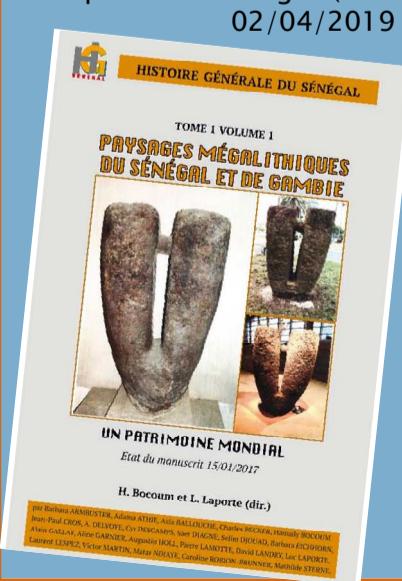
Faayndaare rowrowre binnditagal daartol ngol ko rokkude besngu Senegaal « hakilantaagal gootal, nanondirangal, ngam beydaade annondondirde e beydaade mahaade e faamondirde, e mahde ngootaagu e ballondiral e kormondiral e muñondiral, e nuundal wonande yimbe fof, kam e jam, e paamondiral, e demokaraasi e guurdigal nder deey're e paamondiral hakkunde denndaangal biþþe ngenndi ndii, tuinggaal e kormagol laabi sariya, kormagol nehdii, kormagol jawdi laamu, kormagol nehdii e mbaawka laamu tuugiika e doosde.».

Dum wonaano huunde newiinde nde tawnoo ko burnoo heewde e y'ogirde goodnoode dee, winndi dum en ko jiimoofe faraysenaabe tan. Tee ina laabani yimbe wonde ko buri heewde e deen binndande nuundaano, sibu faandaare maþþe wonnoo ko ubbude neddaagu men ngam dagnude njiimaandi maþþe. Kono pellital laamu nguu (Maaki Sal teerjintiino dum nde fiiletee dimmol ñalnde 02/04/2019 ndee), kam e pellital 450 ganndo e bidtoowo

jeyaaþe e eþbaande ndee, mbaawi dum, tagande 5 gadane dee kollitaama hooreej leydi ndii ñalnde talaata 16 sulyee 2019.

Tagande adanne ndee yowitii ko e Yonta boyoðo (adiidaartol), gila iwdi, kam e donaadi ballijie e de ngonaa ballijie pine senegambinaaje. Taganne didmire ndee faati ko e daartol mahngó wertallo Senegaal ngoo tuggi teeminanne 11 biire haa 20siire... Taganne tatabere ndee siftinta ko yonta biliido hakkunde 1817 e 1914 (kitaale cadeele, kareeli fetel, warango Cees : gerew gollotoobe laawol njoorndi Senegaal ñalnde 27 settaambar 1938 (maaybe 7, e 125 barmudo).

Daartol ngol fof wonde ko 25 taganne.

Daartol Siise bii Aadama (JKM)

Jokkere winndannde tonngodee 182

....

Caggal duum geno itti annoore wonnoonde e makko wadti dum e tiinde biddo oo. Nde yahi haa biddo oo mawni o jebbili dum gede maande laamdo, o wasiyii dum yo teddin janje defte e ñiibnude njuulu. O wiyi biddo oo, eehey maa binngel am, mbido anndin maa, miin ko mi ñabboowo dow asamaan, mi anndaa so mido jogori artude walla alaa, kono tan wad ko njimir-maa-mi koo. Caggal duum, annabi Idriisa naati nder mihraab mum, o naamndii Geno toowdo oo yo holllu mo Aljanna gila omo wuuri, hono no O holliri mo jeynge nih. Geno lonngini Maleyka mbelemmaaji, deenoowo Aljannaaji oo, yo wad ko yaaccii, nawa Annabi Idriisa to Malayka toppitiido coktirde Aljannaaji, yo oon udditan mo damude Aljanna, o naatna toon annabi Idriisa. Nde fe njettii to oon doon Maleyka, oon udditan be damude, be naatni toon annabi Idriisa, kono o naataani nder aljanna oo mbunndi mbunndi mum, o addanaa tan ko gootal e ledde aljannaaji, ngal yortinaa o ñaylii heen, ko nih woni o safaa, o fayi dow asamaan omo wondi e Maleyka mbelemmaaji, o duusi annabi Idriisa haa naati nder aljanna. Ko ndeen o fuddii yiye denndaangal bure aljannaaji, o joodii toon ko juuti caggal duum, Maleyka mbelemmaaji wiyi mo eeheymaa annabi Idriisa, o wiyi: ooy. O wiyi mo, yaltu hankadi a yiyii aljannaaji e ko woni e nder mum. Annabi Idriisa wiyi mo: miin kay hankadi mi wonaa jal-toowo. Maleyka mbelemmaaji wiyi mo : a yontaani tawo naatde aljanna. Njidno-daa tan ko yiye, a hollaama jooni kay a ruttoo e nokku maa keddo-daa e hoddiro Geno. Dum woni Geno lonngini annabi Idriisa, wiyi dum: aan, a suwaay maay tawo, etee miin mi fodanii kala fittaandu ko ko maayata (dum woni ko to simoore Aali Iraan, kaawise : 185), duum noon alaa e sago njaltaa. ko ndeen o njabi yaltude. Caggal dumdoon annabi Idriisa rutti e joomum, ko doon noon hankadi Geno wadi kattande mum, o safaa o nawaa dow asamaan, ko ndeen o ruttnaa to aljannaaji e no winndiyanchoobe diina kaaliri dum.

Hono Wahab bun Man mbahi wiyi: ko nii woni annabi Idriisa safamaa nawaa dow asamaan ina yahraa e duubi teemedde tati e capande joy. Hono

winndiyanke goddo ina wiye ibnu Jawsi wiyi: hono annabi Idriisa e annabi lisaa be ngoni to asamaan nayaabo ebe nguuri to dow asamaan too, ebe njokki dewe maabbe feewde e geno toowdo oo, won e waktuuji be njuula won waktuuji be njaha to aljannaaji too ngam yeeewde bure geno. Hono no geno wiyiri dum e nder Buraana mum teddudo oo : « *sifor e nder deftere Idriisa no kanko, laatiima ko o sehil, ko o annabi, min bamttii mo ha to nokku burdo toowde* ». simoore Mariyam, kaawise: 56, 57. Hono Kisaawi wiyi : nde annabi Idriisa bamtaa feewde dow asamaan, Maleykaaji dii tinii, di ngannndii kadi o wonaa ummotoodo toon, Maleykaaji dii mbiyi : eehey maa geno amen, koohowo amen, min cikkaano ina laatoo oodoo maccudo pergittoodo ina wadtinda wonde e nokku Maleykaaji badtiidi. Geno lonngini di, o wiyi di : onon, on potaani hirde biy Aadama ngam golle mum, so tawii ko heftotoo ko e dum hebatnood on to bannge dakamme, fittaandu ndeen ma mi hoddiratno e dow mon e pergitte de be mbadata dee fawaade e golle mon dee. Ko ndeen di kebbitii di mbiyi : senaare woodanii ma joomi amen, minen kay woodanaani min woofde ma. Caggal duum, geno lonngini Maleykaaji dii yo cubo e majji Maleykaaji didi, maa o jippin di e leydi, o loowa e nder majji ngena hono no o wadiri e biy Aadama nih. Di cubii maleykaaji dii, heen gooto wiyatee ko Haaruuta goddo o wiyatee ko Maaruuta. Nde di njippinaa e Leydi tan, geno naatni e majji ngena, o yamiri di yo di ñaaw hakkunde yimbe e dow leydi hee goonga, o hadi di renndinde geno e goddum e warde fittaandu ko aldaa e goonga, e reentaade jinaa, e yarde sanngara. Caggal duum, di ngoni e ñaawde yimbe e nder kala ñalawma e mbaadi nedfaagu, so yahii haa hirrii di nduttoo e inde geno burde mawnude dee, di ñabbita, di payta dow asamaan. Ko noon di ngoniri haa timmi lewru timmundu. Wadi sahaa gooto, debbo gooto ari e majji burdo yoodde e rewbe, e mbaadi ina ñaantii comci jooddi basordi. Oon doon debbo wiyeteetee ko Sahratu ina laati kadi oon debbo ummii ko e leñol perse en, e wiye winndiyanchoobe : oon debbo ne yilliima gure keewde, haa o naati e nokku do Haaruuta e Maaruuta ngoni doo, omo wondi e ñaantungal makko e cudaari makko omo yurtini sukundu makko

caggal haa tellii les, ko o muurninoodo o ñoorti burtungal ngal. Nde di njynoo mo tan, di naati fitina ngam gidli burtudi naatii e majji, dum woni Haaruuta e Maaruuta. Di njarlibaama no feewi e makko. Nde kanko debbo oo o tini duum e majji tan, o firlitii o yalti, heddii edi naamnondira e koye majji, edi mbiya: oo kam ko holi oo ? Oo debbo koy ko jooddo kaaddi njoodndam, gooto heen fof ina haalana goddo oo, gilli mum e jarabi mum no potiri e makko. Nde yAhii haa ñalawma dimmo o arti e majji di naatani gerde mo, o salii, o wiyi di aabnantaako on hebde e am ko njid-don koo haa mbadon ko njid-mi koo. Dum firti ko haa mbadton sujjande sanam e yarde sanngara. Di bamdi di mbiti: so tawii ko noon ndeke laawol alanaa min e duum. Ngam geno toowdo oo, ina hadi min duum. Di calii yidde makko ndee kanko debbo oo, o salii ko be njidi koo. Ko nii woni kanko debbo oo o hootii galle makko be ndonki yeedde caggal makko, di pelliti tawoyde mo galle makko. Di ngummii di tiindii galle makko nde di njettii di puggi damal galle ngal, o udditi di, di naati, o bismii be, refti heen o addani di ñaamde di ñaami heen seeda, caggal duum di ngoni kadi e gerde mo. O wiyi di : ko mbiy-mi koo alaa e sago mbadon dum so wadde ko njid-mi koo. Di kebbitii di mbiyi: sirku kam ko hunnde mawnde bonnde sanne, warde hoore kadi ko noon, kono sanngara kam ko huunde hoyfunde, dum kay en njarat tan, so en ngayni njaafno-den, maa geno yaaf en. Di yetti sanngara di njari haa di manndili, di njani e debbo, di ngonndi e mum haa di mbeltii, di ngayni tan, di njiyi gorko gooto ina yaha, di kuli hoto fenoyde, di mbari dum. Debbo oo noddi di, o wiyi yo di cujan sanam mum, di cuji, nii woni Haaruuta e Maaruuta ngofii joom mum en.

Ewiye Wahab bun man mbahi : ndeen Haaruuta e Maaruuta mbadii deedoo golle coofde, so yande e nder bakkatuuji mawdi di geno hadnood duum en, di njidi diwde di payta dow asamaan, di enndi di ndonki yo bibje majji ngartu e majji, dii mijtii di nganndi di mbadii ko boni, ngam di njidnoo ruttaade dow asamaan

bibje ngalaa, ko doon di yetti miijo yahde to annabi Idriisa ngam ñaaganoo di geno, mbele yaafuu di bakkatuuji majji. Annabi Idriisa, (JKM) tefani di, geno jaabii wiyi : yo di cubo hakkunde leeble aduna e leeble wattannde, dum woni laakira. Di cubii leeble aduna. Ko nii woni di nawaa to nokku ina wiye Baabilon (Babilon) ko toon di leetoyaa. Caggal duum, wiyaama gorko gooto mo diiwaan Baabilon ariino e majji ngam di njanggina dum mibilewu, kono nde o yetti do di ngoni doo, no o tawri di nih feewaani, kanko gorko oo, nde o yinnoo duum tan, o wiyi: mbido seedoo deweteedo alaa so wonaa geno gooto mo alaa denndidiido, mbido seedoo hono Muhammadu ko nelaado geno. Nde Maleykaaji dii nani innde Muhammadu ndee tan, di naamndii mo hol mo woni Muhammadu. O wiyi di : oon ko nelaado geno toowdo oo, di mbiyi mo: oon amin nganndi maa ar, e kala nde o ari min nganndii min biltiima ummoraade e caafeele. Ko caggal dumdoon wiyaa annabi Idriisa rutti e joom mum bamtaa feewde dow asamaan, lomtii mo ko biyiko ina wiye Mutawassillaka, kañum ne wadti ñawade hakkunde goonga e fenaande. Oon ne nde rutti e joom mum, lomtii dum ko biyum ina wiye Laamaka. Laamakaka kañum ne ina yahatnood tan haa yidebbo gooto ina ayna ndammiri o wiyi dum: aan ko a dada famdi, ko a cukalel, ndeke doo woni do o jarlibaa e suka debbo oo, o naamndii innde mum, debbo oo wiyi mo wiyyetee ko Faynuuku bii Iklil. Oon ko e biibbe Kaabilia jeyaa, o wiyi dum adfa jogii gorko ? Debbo o wiyi mo alaa. O wiyi, miin noon njidnoo-mi ko so a mawnii, mi res maa. Suka debbo oo wiyi mo, miin mbido yahra e duubi teemedde didi e noogaas. O wiyi dum hol mo humata dewgal ma ? Oon wiyi mo ko baabam humata dewgal am. Ko nii woni kanko Laamaka o yahi to baaba mum debbo oo, o yami biddo oo, o hokkaa dum, be ngonndi. Oon saawani mo biddo gorko caggal duum, jibini. Kanko laamaka o inniri dum Yaskuru, oon woni Abdul Gaffaaru, kono o buri anndireede ko Nuuhu (JKM).

Jibril Muusaa Joop

Sankaare Samb Jabare Samb : Senegaal waasii « ngalu aadeewu ! »

Hade duum, ñalnde 21 settaambar 2019 ndee, Senegaal ne waasiino jimoowo janaa, naalanke dowrowo, lollufo, hono Samb Jabare Samb, jibinaado e hitaande 1924 (o sankorii wadde ko duubi 95) nder galle awlube.

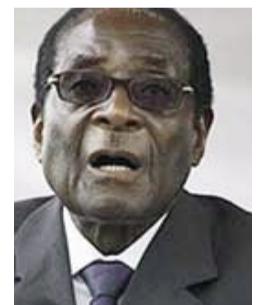

Samb Diabare Samb lollirnoo ko « baayu ndaanaan yi » (baaba mum naalankoobe). Unesco rokkii mo, e hitaande 2006, tiitoode « Ngalu aadeewu nguurngu », kanko e Sosef Njaay (1922-2009) deenoowo Galle Jiyaabe duungel Gore, e Duudu Njaay Roos cankiido e hitaande 2015. Duum ko seedtaade faayiida golle maabbe diwtii keeri Senegaal, sibu naworii aadee en kala. Samb Jabare Samb ko kodoowo hoddu janaa, ko ganndo askooji, ko gawlo mantoowo, ko jeevtoowo ganndo renndo, paamdo aduna, ko daartoowo, ko jimoowo beldo daande. Omo jeyaa e lollindo gaaci Senegaal e nder winndere ndee.

Kanko e Siddati wul Abba Iuttubé balde, be ndadondiri ko balde jeegom fat !

Rober Mugaabee sankiima

Robeer Mugaabe sankiima ñalnde 6 settaambar 2019 ina yahra e duubi 95. Kanko ardinoo Simmbaabuwé gila hebi hoore mum e hitaande 1980 haa nde laamu makko follaa e hitaande 2017. O jibinanoo ko ñalnde 21 feebariee 1924 nder leydi mbiyete-noondi Rodesi Worgo (Rhodesie du Sud), mbiyeteendi hannde Simmbaabuwé ndii. Ko Robeer Mubaage sosnoo heerto politik wiyyetengo Dental ngenniwal afrikeewal Simmbaabuwé (ZANU), o yetti fetel ngam habde e laamu koloñaal añaamngureewu Iyan Smit (Ian Smith) gardinoodo Rodesi Worgo e oon sahaa. Dum noon, o jaggiraa ko no « baaba mum ndimaagu leydi ndii ». Ko o neddo kormanoodo no feewi sabu duum. Omo anndiraa wonde janngudo, keewde seedanteeje, sibu omo joginoo heen 7. Ine jeyaa e gede maantinde e laamu Mugaabe, mbayliigu jeyi leydi ndema ngu o siyni e leydi hee. Nde o ari e laamu ndee, ko raneebe 6 000 pawnoojuude mum en e ko ina tolhoo e feccere (40%) leydeele ndema leydi ndii. Do adan dfo, o deeyni berde maabbe, o wiyi leyde maabbe kebtetaake, o feccitii huunde e leydeele ndema dee (ujunnaaje hektaar), o totti dum en remooibe baleebe. E oon sahaa nii, Angalteer ina fotno soodtude leydeele ndema dee, hono nowadirnoo to Kenya nii, mbele ade mbaawa tottiteede remooibe heddiibee bee, kono leeli walla saltii wadde ko huninoo. Dum addani Mugaabe mijaade wonde raneebe bee njiwiti nguun mbayliigu. Kono o salii duum, o huutorii doole ngam bolde raneebe bee leydeele dee. Raneebe heewde njalti leydi ndii. Limoore maabbe wonnoo ko 250 000 e kitaale 1980, hannde be buraani toon 40 000 neddo. Robeer Mugaabe ina anndiranoo kadi wonde neddo keewdo njalniika.

Amerik**TRUMP ko jogordo rooteede golle**

Dootgol TRUMP golle (libgol Trump) booyii haaleede, kono ko ñalnde talaata 24 settaambar 2019 ndee, hooreejo « Suudu hoolaabe » (House of Representatives), hono debbo biyeteedo Nancy Pelosi (Nansi Pelosi) habri « ummingol silsil dootgol hooreejo leydi Amerik golle », ko anndiraa « impeachment » (libgol). E ko Trump yoobtortenoo koo fof, hol ko addani demokaraat en (lannda Obama en) fellitde ummanaade mo jooni ? Ngoldoo ko sabu makko dabbirde hooreejo leydi njananndi, yo sunno gede neddo jogordo foodondiroye e makko lefol laamu ngol e hitaande 2020.

Demokaraat en heewbe booyii dabbude libgol Trump, kono nde tawnoo gardiido be oo yenanaaka batte majjum e woote paade dee, jabaano yortaade. Tuumamuyaaji jumpugol Riis en e woote hooreleydaagu 2016 ngam wallitde Trump, kam e widto porkireer keeriido Robert Mueller wadi heen ngoo, ngaddanii senngo nannano parti demokaraat en dabbude « dootgol golle » ngol gila 2017, kono be kedaaka.

Ndee feere nde heewaani ko ummanaa, ina sadf siynude, tee ina heewi daawe. Hay hooreejo leydi Amerik gooto meedaa tawo rootireede nii golle mum.

Hol no dootgol golle yahrata ?

Libgol hooreejo leydi to Amerik («impeachment» e Engele, “destitution” e Farayse) ina laawdinaa e Doosde leydi Amerik. Silsil tuumgol ngol, hono « impeachment process » sifaa ko e kuual 2 Doosgal leydi Amerik. Ina wiyaa heen « hooreejo e cukko hooreejo e denndaangal fok-sineeuji siwil en Dental Leyde Amerik ko rooteteefe donje mum en so tuumaama, pawaama kuugal sabu jamfa walla muudnegol walla warhoore walla bonannde mawnde ».

Cuudi didi parlemaa oo (ko anndiraa Congrès walla mbiyen Moobondiral) kala ina njogii heen

darnde, hono Suudu hoolaabe (Chambre des représentants) e Senaa. Ina heewi wiyeede wonde Suudu hoolaabe joodanii ko besngu nguu, Senaa joodanii ko Dowlaaji dii.

Ko Suudu hoolaabe umminta silsil oo rewrude e widto fotngó halfineede goomu ñaawoore. Caggal widtooji maggu, ngu hollita Suudu hoolaabe nguu hawraande : ko ndeen hawraande dootgol ndee jabatee walla riiwtee. So keeweendi ndii hiisiima seedeeji dii ina njoni ngam umminde silsil oo, wootii jafgol mum, e oon sahaa ñaawoore udditee e gardagol Senaa.

DONALD TRUMP

NANSI PELOSI

So tuumaado oo addaama e yeeso Senaa, o yowete e golle makko. So Hooreejo leydi ina ñaawee noon, ardotoo Senaa e oon sahaa ko Hooreejo Ñawirde toownde (Cour supreme), wonaa cukko hooreejo no aadraa nii. Tuumamuya oo jaaldata e hoore Hooreejo leydi oo ko nde tatabe didi (2/3) Senaa oo ngootani tuumamuya kaa. Oon sahaa Hooreejo leydi oo libee, cukko makko lomtoo mo doon e doon.

Wonaan golo wonata go'o so woodii wadde, sibu persidaa Andrew Johnson (1868) e Bill Clinton (1998) ndewdanooma doon, hay so tawii senaa wattini ko labbinde dum en. Richard Nixon noon kañum woppu laamu ko idii nde silsil oo ummantee e hitaande 1974 (hafeere Watergate).

Bookara Aamadu Bah

Aliko Danngotee**Darnde aldube faade e renndo winndere ndee**

Aliko Danngotee woni Afriknaajo burdo aldude e diidoo duufi (gila 2015 haa 2019). Omo tawree fotde miliyaruuji 10 dolaar. Oon Aliko Danngotee tawtoraama jodnde dabbirde mballudi fedde Bil & Melinnda Geyti (Bill & Melinda Gates), fedde walloore fannuujii keewdi he winndere ndee. E ndeedoon jodnde kanko Aliko Danngotee o hokkii be miliyonjaaji 20 dolaar mballudi.

Ngaldoon dokkal woni ballal gadanal ngal galoo Afriknaajo walli fedde dowlaaji denndudi daraniinde wallude talkaabe e boomaabe he winndere ndee.

Ali Danngotee

He jodnde Bil & Melinda Geyte wadnde ñallal 24 siitto toonto New York, nde wonanii yimbe daraniibe ngurndam fedde ndee ñalawma maantiniido mbo yejjitaake. Aliko Danngotee kay ne yetti, mani fedde Bil & Melinda Geyte no feewi, taweede balle makko ne njettoo yimbe heewbe be o jiidaa hay huunde, haa teenki e nder leydi Nageriyaa, o hollii maa o jokku wallude pelle daraniide talkaabe. Ine e ebboje makko wadde ko buri heewde e jawdi makko e deen pelle njurumdeere.

Bil Geyte hollii e haala mum wonde, nde be cosatnood fedde mabbe ndee e hitaande 1994, be njiyaano diidoo fannuujii di be potatnood waawde wallude e gede cellal.

Aliko Danngotee kay ne wiyi so haalde goonga, jokkondiral hakkunde mum he fedde Njurum Bil & Melinnda Geyte ndee feertii gite mum, anndinii dum laabi keewdi balleteedi e fannu cellal. O wiyi ndeen nde o yiyoano e Bil Geyte ndee, o tuumiino mbo wonde neddo tiiddo. Kono nde o yiyo mo ndee o waylii yiyannde makko. Bil ko neddo ceertudo e men enen afirknaabe, maa walla mbiyen Nageriyanaabe "ko o neddo badooow jawdi mum e wonki mum e yurmaade kala fannu mbo yimbe kaani yurmoreede, dum ko huunde bettunde" mo. O jokki heen "miin Aliko Danngotee mi sikkino Bil ko neddo mettudo faamrude, kono, caggal ko njiy-moo-mi koo, mi tawii Bil ko neddo jankiniido, mi tawii ko o neddo lesdudo konngol, jarliiido haadoon haadi ; hebde hono Bil he winndere hee wanaa ko weebi, miin Aliko Dangotee e yahdiibe am, min njiyii laawol ngol men njidi waawde ñemmbude eko arata, mbele mi heba wadde e ko buri jaalaade e ngalu am he diin laabi Njurumdeeru.

Mammdu Aamadu Bah (Kuacala)

OFFRE DEWLI

à partir du 3 avril 2019

L'offre n'inclut pas Thuraya, les îles et les satellites

Pour plus d'informations, contactez le service clientèle au 122

AVEC CHINGUITEL,**LE MONDE EST À VOTRE PORTÉE**

Bénéficiez de minutes internationales pour communiquer en toute liberté

35 Minutes
Valable 30 jours

390 N-UM

CODE D'ACTIVATION

*590*35#

*590*035# ☎ ☎

15 Minutes
Valable 15 jours

170 N-UM

CODE D'ACTIVATION

*590*15#

*590*015# ☎ ☎

5 Minutes
Valable 5 jours

60 N-UM

CODE D'ACTIVATION

*590*5#

*590*05# ☎ ☎

شقيق تيل
Chinguitel
Membre du Groupe Expresso